

Aleksis K

Anteeksiäika

Yhtäkkiä on tullut muotiin pyydellä anteeksi omia puheitaan. Se on sikäli hyödyllinen muoti, että nyt pääsee möläyttelemään mitä tahansa ikään kuin luotolla, kun kohta perään pystyy katumaan ja luultavasti saa synninpäästön. Ennen vanhaan tätä pidettiin aika nolona, mutta nyt kun siitä on tullut maan tapa, se kuuluu asiaan. Nyt on noloa olla sellainen nytjake, joka ei ole saanut aikaan mitään anteeksipyydetävää.

Suunnannäyttäjinä tässäkin muodissa ovat kokoomuslaiset, jotka pyytelevät anteeksi vuoron perään. Ensimmäinen Jyrki Katainen katui sitä, että oli sanonut oppositioita Terijoen hallitukseksi. Sitten opetusministeri Henna Virkkunen pyyteli anteeksi, kun oli sanonut vasemmistolaisia katkeriksi ja kateellisiksi ihmisiksi. Eipä aikaakaan, kun viestintäministeri Suvi Linden ehätti selittämään, että eivät vaiteksaan työnantajat saa määrätä työntekijöitä riisuutumaan alasti, vaikka hän oli tullut lehtihaastattelussa niin sanoneeksi. Jossain välissä myös puolustusministeri Jyri Häkämies pyyteli eduskunnassa anteeksi, kun hän oli epähuomiossa nimittänyt vihreiden Johanna Sumuvuorta Lumivuoreksi.

Nyt jännäämme, kuka seuraavaksi pyytää anteeksi ja mitä. Samalla on pakko huolestua siitä, että anteeksipyyntöjen aiheet saattavat tällä menolla loppua kesken. Silloin hitaammat hölöttäjät voivat joutua tyytymään kovin vaisuihin ja teennäisiin esiintymisiin, esimerkiksi tyrkkäämään vierustoveria muka vahingossa ja pyytelemään sitten sitä anteeksi.

Onneksi edesmennyt kirjailija Jarkko Laine ehti elässään kerätä Häijyjen ajatusten sanakirjan, josta löytyy aika herkullisia herjoja. Myös internet ja varsinkin sen keskustelupalstat ovat täynnänsä neronleimauksia, joissa riittää anteeksipyydeltävää pitkäksi aikaa. Niiden poliitikkojen, jotka eivät ole vielä onnistuneet solvaamaan naapuripuoluetta, kannattaa siis lähteä löytöretkelle. Jutta Urpilainen tai Martti Korhonen voisivat murjaista kokoomukselle vaikkapa Erno Paasilinnan aforismilla: "Köyhistä ei kannata huolehtia. He pysyvät köyhinä ilman apuakin." Siinä riittäisi selittelemistä ja anteeksipyydeltävää ainakin viikoksi.

Asiaa helpottaa vielä se, että mokaamisen taso on nykyisin aika matalalla. Esimerkiksi Susan Ruusunen joutuu maksamaan monen tuhannen euron sakot ja korvaukset siitä, että kertoi, miten Matti Vanhanen viettää vapaa-aikaansa. Tällä vapaalla Ruusunen asteikolla anteeksipyyntökynnys ei ole järin korkea. Siihen voi riittää vaikkapa pääministerin nimittäminen uuniperunoiden ystäväksi, josta ehkä sentään vielä selviää ilman sakkoja. Varminta on pyytää anteeksi myös silloin, jos erehtyy toivottamaan pelkästään "Hyvää huomenta" ja unohtaa lisätä "...herra pääministeri".

Kun herjanheitto ja anteeksipyytely etenee siihen pisteeseen, ettei kukaan enää keksi mitään, voidaan keskustelun päätteeksi esittää säveltäjä Johannes Brahmsin kuolematon mietelause: "Jos täällä on joku, jota en ole vielä loukannut, pyydän häneltä anteeksi."